L'AIGUA: RECURS DE VIDA O DEIXALLERIA

El fastuòs "Fòrum 2004 de les cultures" ni va motivar al 66 % dels barcelonins ni tan sols va servir –tot i les faraòniques inversions fetes– per a poder passejar (o anar en bicicleta, o patinant) per la Mediterrània entre Barcelona i Badalona.

El mar que és el recurs turístic prioritari per a Catalunya, el "Mare Nostrum", no és nostre. Només és nostre en algunes parts. Altres parts son clavegueres marginals com, per exemple, la bocana del Besòs, a la foto. Tampoc es pot passejar entre Premià i Vilassar, ni entre Mataró i Llavaneres, ni entre Caldetes i Arenys, ni ... ni en el 50 % dels restants 150 km de la Costa Brava, el paradigma del turísme català. ¿On son les promeses d'un partit català –que ha gestionat el Departament de Política Territorial i Obres Públiques (DPTiOP)– d'obrir tot el "Camí de Ronda" de la Costa Brava?

Cap al sud, passa el mateix a la zona Franca, al Llobregat, al Garraf... **És impossible recórrer a peu, i menys encara en bicicleta, els 580 km de la costa catalana de la Mediterrània, el "Mare Nostrum**".

Bocana del Besós. "La Trinca" no ha passat gens de moda: "El Danubi és blau tal com diu l'Strauss, ..., però el riu Llobregat és amarronat, el Besós és verd..." Foto: CUC 2006-08-23

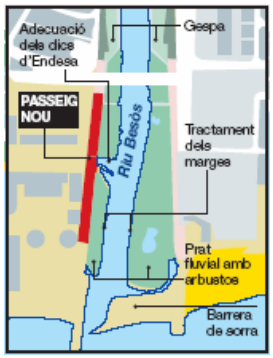

El Periódico 2006-09-03

Ni tan sols en l'arrangement previst de la part final del Besós, avui el DPTiOP preveu donar continuitat al Passeig marítim de la Barceloneta, que va inaugurar En Santiago UDINA els anys els 50' !**fa mig segle**!

D'aquest riu de 40 km, ni el 10 % (4 km) és transitable dignament. Similar succeeix en el **Llobregat**, el **Ter**, el **Fluvià**, ..., el **Francolí**, ..., l'**Ebre**. Veure el tema "Tarragona, Reus, l'aeroport de Reus i l'AVE". Etc, etc, etc.

Els embassaments catalans (Canelles, Camarasa, ..., Oliana, Sau, ...), amb uns altres 300 km de perímetre son un altre recurs biològic i turístic ignorat.

A tota Catalunya tenim **més de 1 000 quilòmetres de ribera d'aigua** degradats i menystinguts en la seva major part.

¿QUÈ PASSA A EUROPA? A L'INREVÉS, ¿QUÈ FEM A CATALUNYA?

Gnadensee, Alemanya Foto: CUC 2006-08-06

Qualsevol ribera, marítima, fluvial o lacustre disposa del seu Camí de Ronda, per vianants, ciclistes i cada vegada més, també pels patinadors. **Qualsevol llac es pot recórrer integrament pel seu contorn**, respectant la vegetació de ribera. A més a més, tots els llacs tenen tots un aprofitament turístic (vela i "Golondrines").

A l'inrevés, des de fa anys els nostres cursos d'aigua els hem transformat en clavegueres com, per exemple, el Torrent Merdinyol a Prats de Lluçanès (valgui la curiosa redundància).

Foto: CUC 2005-11-06

En el millor dels casos, cursos d'aigua ocasionals com les rieres s'amaguen i aillen de la trama urbana, com a **elements indessitjats**, marginals i només aptes pels "grafitis". (Riera d'en Cintet, Vilassar de Mar). **És la nostra peculiar "cultura de l'aigua"**.

Foto: CUC 2006-09-01

En altres casos, les rieres **s'esborren**, canalitzades i cobertes, sota la pressió urbanística i dels "necessàris" aparcaments. El cas d'Arenys de Mar (a la foto) és un exemple de despropòsits.

Foto: CUC 2006-09-03

La riera d'Arenys està totalment coberta en els seus darrers 700 metres, amb un túnel de 2.5 metres d'alçada que han de permetre la maquinària netejar els sediments dipositats per les temporals riuades.

L'onatge del mar crea una petita barrera litoral de sorra que junt amb els sediments baixats per la riera –i retinguts per la barrera– van taponant la sortida de la canalització, que pel mateix s'hauria de netejar reiteradament, una servitud a la canalització que no obstant això, s'oblida.

Aquí es manifesta un problema d'ineptitud a tots els nivells (¿on es manifesta que l'home és intel·ligent?):

- **Descoordinació** de les Administracions públiques.
- **Manca de responsabilitat política**. La neteja de la riera no és responsabilitat municipal i sembla que a molts responsables només els interessa eludir responsabilitats judicials, no les conseqüències d'una més que previssible inundació a la ciutat. Les administracions responsables, amb seu a Barcelona, tenen els despatxos massa lluny per veure aquest tap...
- **Ignorància** científica bàsica (meteorològica i geològica). Unidisciplinaritat (enginyeria excloent).
- **Urbanisme erroni i irresponsable** (planejament unidisciplinari excloent), **especulació desenfrenada**.

Fotos: CUC 2006-09-03

I el que és pitjor, uns metres més amunt encara es tapona més, fins a només deixar 30 cm, la octava part de l'alçada construida. Aquestes imatges no són presses just després d'una riuada sinó que el dia 3 de setembre (d'enguany, 2006), a les portes de l'inici dels episodis més frequents i intensos de riuades, de la tardor. És a dir, !!fa 1 any que no s'ha netejat!!

Les conseqüències, qualsevol d'aquets dies, seràn la **repetició del que passa reiteradament**. La imatge inferior és de Calella de la costa el 27 d'agost d'enguany:

Calella de la costa Foto: Avui 2006-08-28

L'aigua, recurs bàsic de la vida, l'hem transformat, absurdament, en un enemic. El cicle de l'aigua, un fenòmen totalment natural, esdevé un risc de catastrofes, mal anomenades "naturals".

Tampoc es pot planificar ni desenvolupar adequadament el turisme amb un **territori desestructurat per les mateixes infraestructures i el desordre urbanístic**. !!I el turisme és el nostre principal recurs econòmic!!

Pel que fa al "Camí de Ronda" de la Costa Brava, la vergonyosa situació creada per la finca del periodista P. J. RAMIREZ a ses Illes, també és present en molts punts de la nostra costa.

TORNEM A EUROPA...

A les zones urbanitzades, els cursos d'aigua són aprofitats com corredors naturals que penetren fins el mateix cor de les ciutats, donanat-los-hi sortides "verdes". En molts casos, els petits rius son transformats en petits embassaments, afegint un espai d'esbarjo per a la ciutat.

Estany de Sant Nicolas, Angers, França Fotos: CUC 2006-07-28

Veure similar tractament que s'hauria de donar al riu Francolí, segons explica la part final del tema "Tarragona, Reus, l'aeroport de Reus i l'AVE".

Qualsevol riu més gran (en el cas de la següent foto és el Maine, afluent de la Loira, a França) té camins a cada costat per a vianants, bicicletes o patinadors, i si és el cas, navegació.

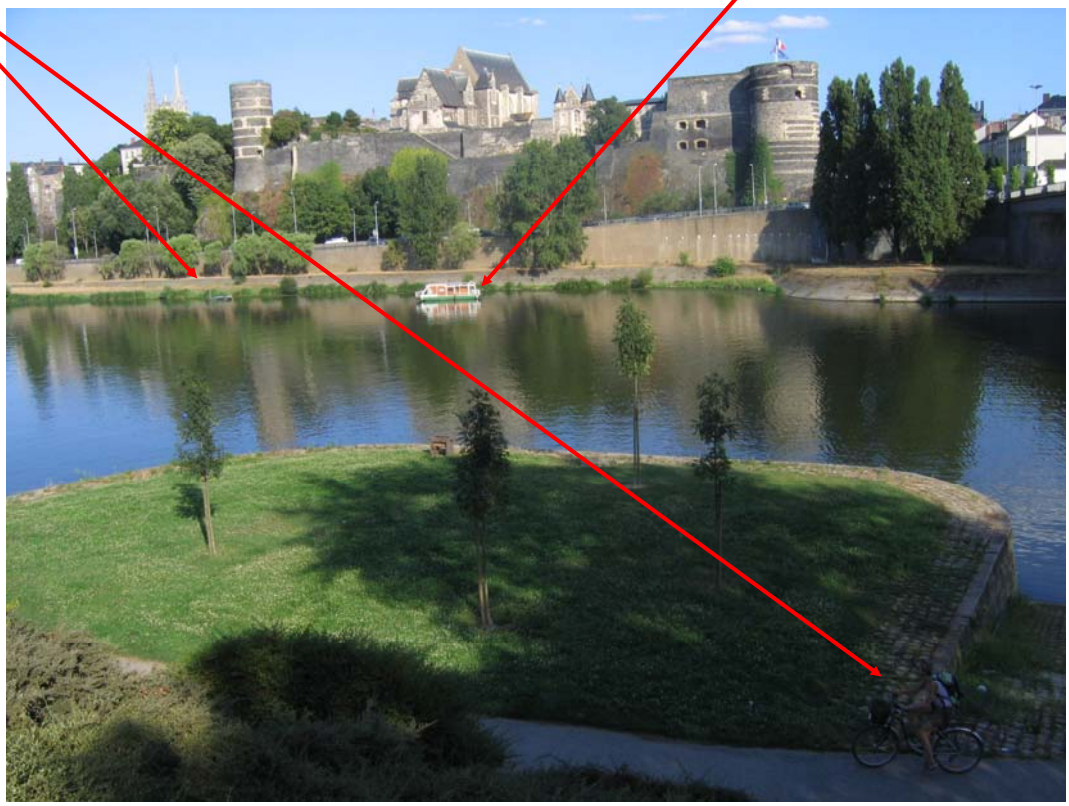

El Maine al seu pas per Angers, França Foto: CUC 2006-07-28

En qualsevol paratge rural europeu, un riuet qualsevol és motiu de gaudi per a la població, que té tot tipus de facilitats per recorre'l, més encara si hi ha alguna carretera al seu marge, com en aquest cas.

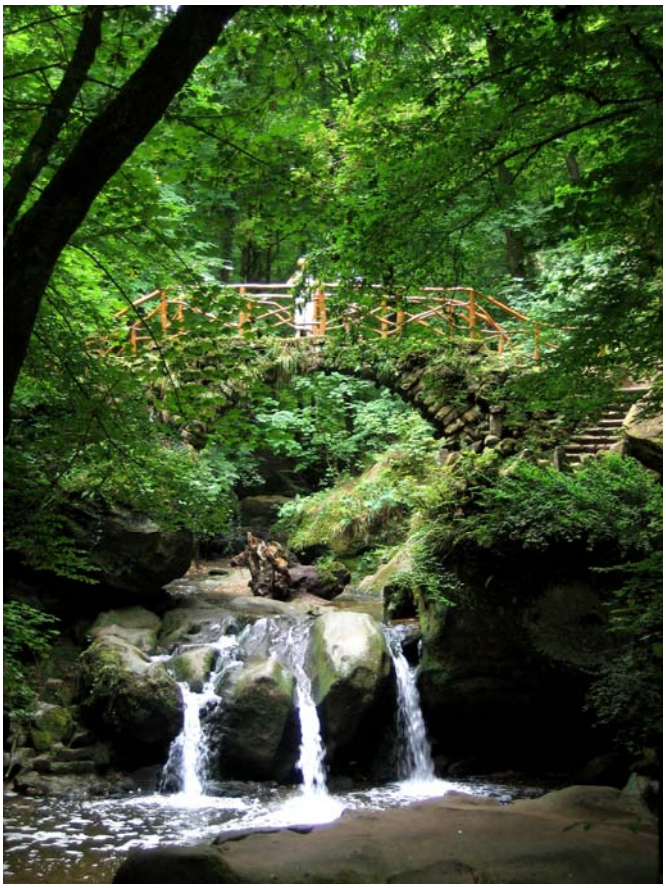

El Mullerthal, Luxemburg

Fotos: CUC 2006-07-31

En contrast amb aquest petit salt d'aigua, un altre salt al peu de la carretera entre Albet i Santa Creu a l'Alt Pirineu, en zona de "pre-parc" (PEIN, Natura 2000), molt més alt però ple de brossa, brut i ignorat.

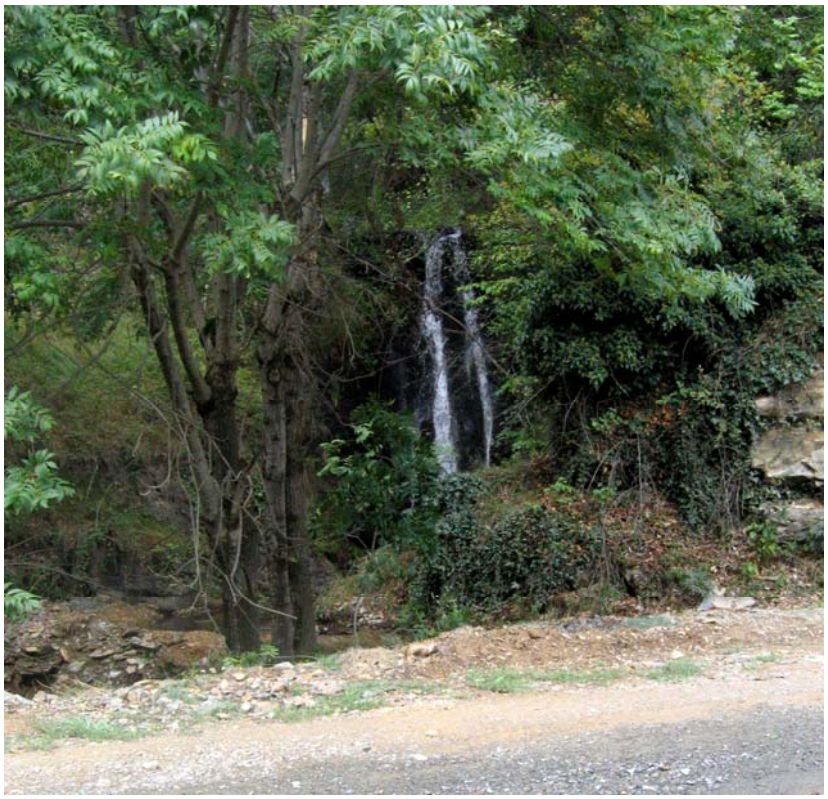

Foto: CUC 2006-09-24

ELS PETITS EMBASSAMENTS EUROPEUS

El petit embassament de Vallfornells (Montseny), serveix per a il·lustrar una solució polivalent de molts problemes, perquè ajuda a resoldre a la vegada:

- el problema de les reserves d'aigua,
- el de les riuades i/o inundacions,
- la disponibilitat d'aigua per a incendis,
- el repoblament amb peixos (bio-diversitat) i finalment,
- l'increment de l'atractiu paisatgístic.

Foto: CUC 2006-07-26

Aquestes construccions són molt freqüents a l'Europa desenvolupada, ¿perquè?

Perquè se'ls deixa sempre una mica buits, per exemple al 70% de la seva capacitat (en aquest cas, el de Vallfornells està molt més buit, !només al 40%!).

Així, quan hi ha un temporal de pluja, fet habitual a la Mediterrània, poden esmorteir l'aportació d'aigua que es genera en la part superior de la conca.

Del restant 70%, una part també podria servir de reserva d'aigua addicional en episodis de sequera severa.

Els conflictes que pot generar la construcció d'aquests petits embassaments és menyspreable (òbviament, sempre i quan es facin les compensacions justes dels terrenys ocupats).

Però la suma de molts petits fa un volum d'aigua gens menyspreable, més tenint en compta que una fracció molt important del territori de Catalunya no està hidroregulat, perquè no hi ha embassaments o perquè són de capacitat insuficient per la conca regulada.

En tot el litoral català (part de la Costa Brava, tot el Maresme, Vallès, Tarragonès i Baix Camp,) son possibles construccions d'aquest tipus en moltes capçaleres de les seves destructives rieres. Fins i tot són necessàries en moltes valls pirinenques, com la val de Ribes o la Cerdanya, amb nul·la hidroregulació i que també pateixen cíclicament inundacions (recordem les de novembre de 1982).

Patim sequeres i patim inundacions ¿**no és absurd**? Amb la proliferació de petits embassaments evitaríem tant un problema com l'altra. El 30% de la capacitat seria per a hidroregulació, i l'altre 30% per a episodis de sequera severa, no buidant-se mai més enllà del 40% (per a incendis i per a no afectar la fauna). Habitualment estarien al 70%, una mida que, paisatgísticament, es percep com gairebé ple.

"ESQUERRA"

"Esquerra" es compromet a treballar per a donar continuïtat al "Camí de Ronda" **al llarg de tota la costa en els propers 4 anys**, si forma part del Govern. Des del Parlament proposarà lleis en aquesta direcció.

"Esquerra" es compromet també a treballar per a aconseguir el mateix en relació a tots els rius i embassaments més importants.

Finalment, a incidir en una gestió més raonable de les disponibilitats d'aigua i dels aquïfers del territori (cada dia més contaminats), segons aquests exemples aquí exposats. **Cal una nova cultura de l'aigua, però començant per l'Administració pública i les infraestructures a construir**.

CAT XXI
CATALUNYA SEGLE XXI